

't Geitenpad

Weekblad van en voor personeel 1 (NL/BE) VN Transportbataljon

Het Dagboek van een Onderhandelaar

Het viertonnerspeloton van de Alpha mocht in één week drie maal kennis maken met de 'Servische' grens. Nema Problema? Vergeet het maar, het laatste bezoek deed zelfs heel Serajevo in een hoger alarmfase belanden. Sergeant1 Peter Waarts (als plaatsvervangend pc inmiddels een ervaren onderhandelaar) schreef als teamlid over drie hectische dagen.

Met medische goederen van Handicap International vertrekt op woensdag 15 september het 3e Peloton Alpha compagnie van Busovaca naar Pazaric. De lading is bedoeld voor een kliniek van geestelijk gehandicapten. Voor deze reis was ons grootste angst Sierra 1, een Servische grenspost waar ze wel eens erg moeilijk kunnen doen over onder meer ladingen en de juiste papieren. Toch is in tegenstelling tot veel Kroatische en Moslim-posten Sierra 1 goed georganiseerd. De uniformen zijn zowaar identiek, de wachters zijn goed geïnstrueerd over de te voeren richtlijnen en er is zelfs altijd iemand aanwezig die de Engelse taal machtig is. Zonder veel problemen passeren we deze wacht. Ook bij het volgende checkpoint in Hadzici worden we vriendelijk bejegend bij de controle van ID's en lading. Totdat de weg voor ons vol begint te stromen met vrouwen - van alle leeftijden - die ons konvooi de doorgang belemmeren. Zij vertellen over hun kinderen die in Pazaric gevangen zouden zitten en over de de gruwelijkheden die hen zelf daar zijn overkomen. Om het leed kracht bij te zetten ontbloeit een vrouwtje tot onze grote verbazing één van haar borsten. Een kogelwond is duidelijk zichtbaar. Om de arm draagt ze een zwarte rouwband: voor haar zuster die de verschrikkingen niet heeft overleefd. Hoe we ook onder-

"Waar komt dat schot vandaan".

handelen of hoe onze (Servische) konvooi-begeleider en zelfs de roadblock-bewakers op hen inpraten, de doorgang blijft ons ontzegd. Na tweeënhalf uur besluiten we maar terug te keren naar Zenica. Kunnen we weer gaan lossen.

Brood voor zout

Op vrijdag staat een zouttransport naar Serajevo op ons programma. Na de gebruikelijke controles bij Sierra 1 kunnen we zonder problemen doorrijden naar de Bosnische

hoofdstad. Daar lossen we op drie verschillende lokaties: het vliegveld, het warehouse en de bakkerij. Bij de broodfabriek worden we zo gastvrij ontvangen dat we ons bijna generen. We krijgen niet alleen koffie en slibowitsj te drinken, maar we krijgen zelfs vers gebakken brood mee. Zo warm dat we ons er aan branden. Nou ja, bij wijze van spreken dan. De aanblik

vervolg op pagina 2

vervolg van pagina 1

van kapotgeschoten Sarajevo grijpt iedereen aan. Het zijn vooral de buitenwijken en flatgebouwen die er zwartgeblakerd bij staan. Hoge gebouwen behoeden soms de huizen achter hen voor het zelfde lot. Het dagelijks leven gaat intussen gewoon z'n gangetje. Iets wat voor ons moeilijk te begrijpen is.

Op de terugweg doen we weer Zenica aan om de wagens weer vol ter laden. Morgen zou dezelfde rit op stapel staan. Bij het warehouse aangekomen, wordt Zenica bescho-

ten en kunnen we niet vertrekken. Pas na een uur van wachten wordt het sein op groen gezet en rijden we naar Busovaca.

Camera en film

Voor de tweede keer vertrekken we naar Sarajevo. Bij Visoko pikken we onze escortservice op en gaan weer eens richting Sierra 1. Maar dit keer niet zo gemoedelijk. Tot onze verrassing krijgen we te horen dat onze papieren niet in orde zijn. Niet in orde? Dezelfde papieren als de dag ervoor? En nu opeens niet meer goed genoeg? We gaan onderhandelen. Het wordt

half negen, half tien, half elf. En opeens, een kwartier later, mogen we opeens door. Het had weer een goed verlopen dag kunnen worden als niet één van de chauffeurs door de checkpoint-bemanning was betrapt op filmen... Wat moet je doen als ze ons fijntjes melden dat zij het hele vliegveld dicht zouden leggen als we niet de camera en de film zouden brengen? Juist: weer onderhandelen.

P.S. Laat dit een wijze les zijn voor filmers. Degene die zijn camera kwijt is, mag bij mij langs komen. Om te onderhandelen.

Journal d'un Commerçant

Le PI 4 T de la Cie Alpha a été confronté durant la même semaine à trois reprises au problème du passage de la frontière Serbe. Nema Problema? Certainement pas, le dernier passage provoquait une augmentation du stade d'alerte dans tout Sarajevo. Le Sgt1 Peter Waarts, en tant que chef de PI, nous raconte ces trois jours mouvementés.

Chargés de matériel médical provenant de 'Handicap International', les Veh du 3e PI de la Cie Alpha ont quitté mercredi 15 septembre Busovaca pour se rendre à Pazaric. Le chargement est destiné à l'hôpital des handicapés mentaux. Durant ce voyage, le passage du poste frontière Serbe Sierra 1 pouvait poser des problèmes par les contrôles strictes des documents et du chargement. Toutefois, comparé à la majorité des postes Croates et Musulmans, celui-ci semble bien organisé. Les gardes connaissent leur travail, leurs uniformes sont identiques et il y a même en permanence quelqu'un qui parle anglais. Sans difficulté nous franchissons ce poste frontière. Au checkpoint suivant, à Hadzici, le contrôle des cartes ID et du chargement se fait dans la bonne humeur. Mais un peu plus loin le voyage est interrompu par un grand nombre de femmes, de tout âge, qui bloquent la route. Elles nous racontent que leurs enfants sont prisonniers à Pazaric et qu'ils font l'objet de sévices cruels. Pour la crédibilité, une

Gecontroleerd bij een roadblock.

femme à notre grande surprise dénude sa poitrine. Une blessure par balle est clairement visible. Autour de son bras elle porte un ruban de deuil: pour sa soeur qui n'a pas survécu les atrocités. Malgré nos discussions et l'intervention des convoyeurs (Serbes) la route reste bloquée. Deux heures

treinte minutes plus tard nous décidons de retourner à Zenica et de décharger nos Veh.

Du Pain pour du Sel

Le vendredi un transport de sel vers Sarajevo est au programme. Après le traditionnel contrôle de Sierra 1 nous pouvons poursuivre notre route vers la capitale Bosnienne. Nous y déchargeons à trois endroits différents: l'aéroport, le warehouse et la boulangerie. A la boulangerie, l'accueil est tellement chaleureux que nous sommes quelque peu gênés. Nous recevons du café et de la slibowitsj mais également du pain fraîchement cuit. Ce dernier est encore tellement chaud que l'on pourrait s'y brûler. La vue de Sarajevo dévasté nous impressionne tous. Ce sont surtout les banlieues et les buildings qui sont touchés. Les grands bâtiments offrent en général une protection pour les maisons particulières. Les activités habituelles ont repris ce qui pour nous est difficile à comprendre.

vervolg op pagina 3

vervolg van pagina 2

Au retour nous passons par Zenica afin d'y recharger. Le lendemain, un voyage identique est au programme. Au warehouse, nous devons nous mettre à l'abri car des tirs atteignent la ville. Après une heure d'attente nous pouvons reprendre le chemin de Busovaca.

Caméra et Film

Pour la deuxième fois nous pre-

nons le chemin de Sarajevo. A Visoko, nous prenons contact avec l'escorte avant de continuer vers Sierra 1. Cette fois cela se passe moins bien. A notre grande surprise, les documents ne sont pas en ordre. Pas en ordre? Les mêmes papiers que la veille? Ils ne seraient donc plus valables? Parlements. Le temps passe, 0830Hr, 0930Hr, 1030Hr. Soudain, une demi-heure plus tard nous pouvons

passer. Cela aurait pu être une belle journée si un de nos chauffeurs n'avait pas été surpris par les gardes en train de filmer... Quelle attitude faut-il adopter lorsqu'ils menacent de fermer l'aéroport si le film et la caméra ne leur sont pas remis? Evidemment, discuter et perdre du temps. Que cela serve de leçon aux autres!

Een klein manneke bij de Grote Staf

Korporaal-chef Koen van Snick, de Belgische toegevoegd S4 (Logistiek), kwam bijna een maand geleden binnen bij de bataljonsstaf. Een grote schrik: het aantal Belgen wat er rondloopt, is op één hand te tellen. Toch wordt hij in recordtempo opgenomen. Zijn vele uren achter de bar en zijn humor zijn er zeker debet aan.

Koen van Snick komt op Zagreb aan met niet meer kennis dat hij naar Bosnië-Herzegovina zou gaan en dat zijn functie toegevoegd S4 zou worden. "Verder wist ik echt niets", zegt hij glimlachend terwijl hij zijn afschuivende bril op z'n neus drukt. "Ik had eerder gedacht dat ik bij de Belgische compagnie terecht zou komen. Want wat moet ik als klein manneke bij de staf van vooral officieren?" In het Hotel Nunspeet beland, ziet hij dat de staf voornamelijk uit Nederlanders bestaat. "Niet eens fifty-fifty Belgen - Kaaskoppen, maar slechts vier landgenoten in een Nederlandse omgeving. Ach, bij wie ik ook terecht kom; ik pas me makkelijk aan. Dan word je ook veel makkelijker geaccepteerd." Al de tweede avond van zijn verblijf staat de korporaal-chef dan ook achter de stafbar te werken. "Waarom ook niet", is zijn commentaar. "Mijn broer heeft een taverne in België en ik ben het barwerk dus gewend."

Hollandse Gewoontes

Van Snick vindt dat hij het toch goed heeft getroffen bij het transportbataljon ("We spreken dezelfde taal, dus geen communicatie-problemen, hè?"), maar verbaast zich toch nog over sommige Hollandse gewoontes. Er zijn dus echte cultuurverschillen te onderkennen?

Koen van Snick (rechts) en een ventilator (links).

"Oh, ja. Belgische militairen hebben een groot respect voor de meerderen. Als we een baret op hebben, groeten we elkaar altijd. Verder spreken we elkaar aan met 'de graad'. Alleen 's avonds kunnen we elkaar met de voornaam aanspreken. Maar natuurlijk wel als de meerdere heeft gezegd dat het mag."

Geïrriteerd

De lossere omgangsvormen onder Nederlandse militairen heeft volgens de mening van Van Snick positieve gevolgen. Zo zouden fouten en problemen eerder worden uitgesproken tegen de militairen hoger in rang. Toch heeft de Belgische discipline zijn voorkeur:

vervolg op pagina 4

vervolg van pagina 3

"Deze komt ten goede voor iedereen. Je weet veel beter wat wel en wat niet kan. De Hollanders verkeren in een grijs vlak: soms wordt een officier met 'je' en soms met 'u' aangesproken. Wie weet wanneer je wat moet zeggen? Ik kan me trouwens niet voorstellen dat ik ooit iemand met je zou aanspreken."

Naast de verbazing over omgangsvormen zijn er ook zaken die een Belg soms zelfs irriteren. "Ik mag nooit eens in mezelf gekeerd zijn", verzucht Van Snick. "Ben ik even stil, dan maakt iedereen zich hier ongerust." Ook de overvriendelijkheid van de Hollanders zit hem wel eens dwars. "Je moet elkaar honderd keer per dag in de gang groeten of aan tafel 'eet smakelijk' wensen. Doe je dat niet, dan vragen ze je meteen of je misschien boos bent.

Aanpassen

Volgens Van Snick conformeren de Belgen zich zeker aan de Nederlandse cultuur. "Hier mag ik mijn Belgische majoor (tevens plaatsvervangend commandant Tbat, red.) direct aanspreken. In België zouden we eerst naar de CSM stappen die ons vervolgens op de hoogte houdt wanneer we de commandant beschikbaar is voor ons minderen."

'Geduveld'

Van Snick heeft al eens in 'Het Geitepad' gestaan over de problemen rond zijn bagage. "Ja, daar ben ik menigmaal mee 'geduveld', maar ik kan er ook om lachen", zegt hij. Nog steeds heb ik mijn twee plunjebalen en mijn koffer niet. Maar gelukkig had ik twee pakken, enig ondergoed en voldoende wasgerief meegenomen. Ik ken het Belgisch leger een beetje." Onlangs heeft hij het bericht ontvangen dat zijn spullen met een Frans konvooi naar boven komen. Samen met die van de Belgische commandant (een rang tussen kapitein en majoor, red.) Herregat, pas bij de staf aangekomen. Dus hij krijgt wel zijn bagage redelijk op

tijd? Van Snick: "Maar ja, natuurlijk! Hij is een officier, hè?"

Dromend over België.

Wist
U dat...

*dat korporaal-chef Koen van Snick (SSV cie) eindelijk zijn plunjebalen en koffer heeft.

-dat hij nu zelfs één plunjebaal te veel heeft. Van een Belg uit Somalië?

*dat sgt1 John Nouwens erg veel tijd nodig heeft voor de magnetron.

-dat hij de werking ervan niet begrijpt.

*dat elnt Paul Lorist bekwame ruitenzetters kan gebruiken.

-dat hij zijn vorige werknemers na veel glaserinkel dit werk niet meer zal laten doen.

*dat de genisten vinden dat de mannen van Comcen 'pluggeneukers' zijn.

Un Petit Homme au sein d'un Grand EM

Le Cpl-Chef Koen van Snick, l'employé-chauffeur Belge adjoint à la section 4 du Bn a rejoint voici bientôt un mois l'EM du Bn à Busovaca. Une grande frayeur: le nombre de Belges présents au sein de l'EM peut bientôt se compter sur les doigts de la main. Le nombre vient de grandir sensiblement sur peu de temps. Ses nombreuses heures derrière le bar et son humour sont certainement les raisons de sa rapide intégration.

Koen van Snick arrive à Zagreb en sachant uniquement qu'il doit se rendre en Bosnie-Herzégovine et que sa fonction serait employé-chauffeur S4. "Je ne savais rien de plus", dit-il en souriant tout en repoussant ses lunettes qui glissent sur son nez. "Je croyais que j'étais affecté à la Cie Belge. Que dois-je faire comme petit homme dans un EM où il y a surtout des officiers?". Arrivé à l'hôtel Nunspeed, il se rend compte que l'EM se compose principalement de Néerlandais. "Même pas fifty-fifty Belges-Kaaskoppen, mais seulement quatre compatriotes dans un environnement Hollandais. Ach, où suis-je donc arrivé.; je m'adapte facilement. Ainsi, l'intégration est facile." Le deuxième soir, le caporal-chef

travaille déjà volontairement derrière le bar. "Pourquoi pas", ajouta-t-il. Mon frère possède une taverne en Belgique et je suis donc habitué au travail de barman."

Habitudes Hollandaises

Van Snick est satisfait de son affectation ("nous parlons la même langue, donc pas de problème de communication. n'est-ce-pas?") Oh, oui. Les militaires Belges ont un grand respect pour les supérieurs. Lorsque nous portons le béret, nous nous saluons toujours. Nous utilisons les grades lorsque nous nous adressons la parole. Uniquement le soir nous nous parlons en utilisant les prénoms. Bien sûr lorsque le supérieur a donné son

vervolg op pagina 5

vervolg van pagina 4
accord."

Irrité

Les rapports plus libres au sein des Néerlandais ont selon Van Snick des conséquences positives. Des fautes et des problèmes seront abordés plus rapidement et plus facilement avec le supérieur. Malgré tout, le système disciplinaire Belge a sa préférence." Chacun sait à quoi s'en tenir. Les droits et les devoirs sont plus clairement définis. Les Néerlandais évolue dans un certain flou: parfois un officier est appelé par 'tu' parfois par 'vous'. Qui sait quand il faut tutoyer ou vouvoyer? Je sais d'ailleurs difficilement imaginer que je tutoye quelqu'un."

A côté de ces comportements il y a aussi certaines choses qui irritent le Belge. "Il est impossible de s'isoler" soupire Van Snick. "Si je reste quelques instants silencieux tout le monde s'inquiète. La surpolitesse me dérange aussi quelque peu. Il faut se saluer une centaine de fois par jour et se souhaiter bon appétit à table. Si vous ne le faites pas, ils se demandent si l'on est fâché."

S'adapter

Selon Van Snick, le Belge s'adapte sans problème à la culture Néerlandaise. "Ici je peux m'adresser directement au major Belge (de surcroît commandant en second du bataillon). En Belgique, on s'adresserait d'abord au CSM qui nous informerait lorsque le supérieur est disponible."

Jurons

Van Snick a déjà eu l'honneur de voir son nom paraître dans le 'Geitenpad'. "Oui, cela m'a déjà fait jurer à plusieurs reprises mais

je suis aussi en rire." ajoute-t-il. "Je ne suis toujours pas en possession de mes deux kitbags et de mon rifle. Heureusement, j'avais deux tenues et pas mal de sous-vêtements ainsi que des affaires de toilette. Je connais l'armée Belge. Depuis peu, il a appris que ses affaires nous parviendront via un canal Français. Ensemble avec ceux du commandant (un rang entre capitaine et major) Herregat qui vient d'arriver à l'EM. Donc il recevra finalement ses bagages dans les délais." Van Snick: "Mais bien sûr, il est officier, n'est-ce-pas?"

Wist U dat...

*de o zo serieuze aoo Jan van Mieloo (toegevoegd S3) van raadsels houdt.

- dat één van de raadseltjes is: je hoort hem niet, maar je ruikt hem wel.

-dat het antwoord is te vinden op pagina 6.

*dat de KMar in een rapport schrijft dat 1e peloton Alpha alleen keurig rijdt als één van de marechaussee-bakken in het konvooi aanwezig is.

-dat elnt Ted van Zantvoort, pc van het zelfde peloton, vindt dat er wel erg veel schrijffouten te vinden zijn in dat rapport (11x).

-dat ow Karel Frings namens de KMar nog een hartig woordje met Van Zantvoort heeft te wisselen.

-dat wmr Martin Meulhof, ook van de KMar, wraak zal nemen door snelheidscontrole te houden in Gorni Vakuf.

In de prijzen

Kpl Peter Schröder heeft als bataljonsdichter nog geen belangrijke culturele prijs ontvangen. Maar voor zijn werk als plaatsvervangend administrateur bij SSV cie viel hij op 22 september wél in de prijzen.

Schröder onderscheiden.

"Wil de korporaal Schröder uit het peloton treden?"

Na een kleine schrik loopt de militair naar de commandant met rasseschreden.

Het moet om een tevredenheidsbevestiging gaan, denkt hij terecht. Had mijn sectiehoofd dat niet al eens eerder tegen mij gezegd?

"Peter, jij verdient er één. Niet eens voor opgeleid, maar toch een grote inzet en opletendheid."

De Shakespeare van Busovaca

Kpl. Peter Schröder gaat dichtend door het leven. Ook zijn zes maanden hier verwerkt hij in rijm. ▶

Wist U dat...

*dat kap Nico van der Zee van schimmelcultuur houdt.

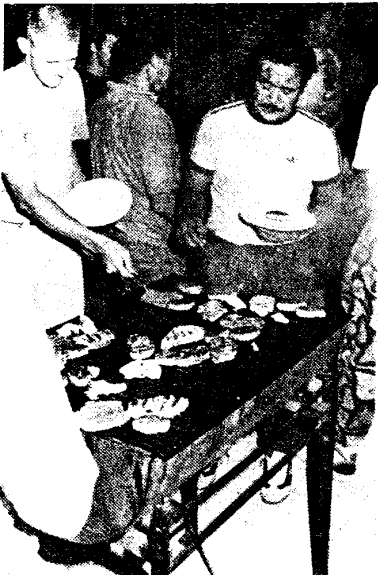
-dat in zijn koffiebeker er één te vinden was van drie cm dik.

*dat de aalmoezenier Willem Ruiter hij bij een bezoek in Serajevo eregast werd bij de Egyptische VN-militairen.

-dat ze in de rij stonden om aan zijn imposante snor te trekken.

*dat het antwoord van pagina 5 is: de pijprokende S2 van ons bataljon. Inderdaad, kap Stef Meurs.

-dat het antwoord ook binnen S1 gevonden had kunnen worden waar een APZ alles blauw houdt met dure sigaren.

Afgelopen weekend zaten verscheidende compagniën aan de barbecue. Hier roken de mannen van de staf elkaar uit.

De Bataljonsdichter.

Nog maar zoveel uur

Joepie, vandaag weer wacht,
gelukkig de dag, niet de nacht.

Twaalf uur lang zitten
dus ook tijdens de siësta
niet pitten

Af en toe luisteren naar een local
aan de poort,
maar na één heb je ze allemaal
gehoord

Slagboompje dicht, slagboompje
open,
dan weer terug naar het hotel
lopen.

Zo nu en dan iemand voorbij zien
rijden
of kijken naar één van die langs
lopende meiden.

Vanavond kan ik weer zeggen:
ik heb op wacht gestaan,
dan kan ik gelukkig ook weer
slapen gaan.

Vuilnisbelt als laatste Hoop

Vandaag zijn we naar de vuilnisbelt
geweest.

Mensen leven daar als beesten.

We brachten daar lege blikken,
vuilniszakken en oud brood.

Voor die mensen een kwestie van
leven of dood.

Het leven op een vuilnisbelt is echt
een ramp.

Zelfs mijn maag kreeg af en toe
een kramp.

Van jong tot oud lopen ze daar
rond.

Alles wat ze vinden stoppen ze in
hun mond.

De vrachtauto van ons werd schoo-
ngeveegd.

Elke doos en vuilniszak geleegd.

De lucht die er hing was echt niet
te verdragen.

En die mensen maar om van alles
vragen.

Sigaretten, geld, snoep en méér
eten.

Deze mensen kun je niet zomaar
vergeten.

Ik hoop voor de mensen dat deze
toestand snel ophoudt.

Want ook voor hen komt de winter
en dan gaat het echt fout.

Kpl Peter Schröder
SSV cie

